

Ondernemingsrecht

Inleiding

1. Situering vh handels, economisch & ondernemingsrecht

- Afbakening

Wetboek van koophandel niet meer relevant

- Wetboek Economisch recht
 - Insolventierecht
 - Recht van de handelscontracten
 - Prijzenreglementering
 - Mededingingsrecht
 - Recht van de marktprijzen
 - Vennootschapsrecht
 - Kapitaalmarktrecht

Onderdeel hiervan is ook vennootschapsrecht & verenigings-stichtingsrecht.

- Actoren

- Onderneming (art. 1.1. 1°)

- Ieder natuurlijk persoon die zelfstandig beroepsactiviteit uitoefent

- zelfstandig vs werknemer
- vrije beroepen
- landbouwers
- zelfstandige journalisten
- onthaalouders ...
- Airbnb, Uber

- Iedere rechtspersoon

- Alles met rechtspersoonlijkheid
- Vennootschappen uitoefening vrij beroep, landbouw, ambacht, ...
- Alle VZW's & stichtingen

MAAR NIET :

- Publiekrechtelijke rechtspersonen die geen g&d op markt aanbieden
- Statische instellingen (politieke rechtspersonen OH)
 - WEL vb. Proximus, NMBS, ...

- Iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid

- Maatschappen
- Feitelijke verenigingen

Bijzondere definitie inzake informatie, mededinging en marktpraktijken

Voor toepassing Boek 4, 5, 6, 15, 16, 17 wetgever opteert --> oorspronkelijk WER definitie onderneming

"nastreven economische doel geïntrepreteerd als verrichten economische activiteit, aanbieden g&d centraal.

○ Vennootschap, vereniging en stichting

• Vennootschap

▪ **Wetboek van vennootschappen (W. Venn.) (Art. 1 W. Venn.)**

Pluraliteitsvereiste : Contract op grond van 2 of meerdere personen.

1 uitzondering : E-bvba

Zonder RP	MET RP + onbeperkt AS	Met RP + Beperkt AS
Maatschap	VOF	BVBA
Tijdelijke vennootschap	CVOA	CVBA
Stille Vennootschap	COMM. V.	NV
		CV op aandelen

▪ **Wetboek van Vennootschappen & Verenigingen (WVV) (NIEUW)**

Nieuwe definitie (Art. 1 WVV)

Afstand gedaan van pluraliteitsvereiste : Vennootschap kan ook opgericht door 1 persoon!!

Vereenvoudiging

Onbeperkt Aansprakelijkheid	Beperkt Aansprakelijkheid
Maatschap	BV
VOF	CV
Comm. V	NV

Keuzevrijheid maar typendwang.

• Vereniging en stichtingen (Art. 1:2 & Art. 1:3 WVV)

- Mogen winst nastreven maar NIET uitkeren. Winst gebruikt voor belangenloos doel.

VZW (Rechtspersoonlijkheid) VS Feitelijke vereniging (gn Rechtspersoonlijkheid)

- Private stichting VS Stichting openbaar nut

○ Consument

2. Opstart van de onderneming (art. 2.3 WER)

- Vestigingswetgeving: toegang tot het beroep
 - Gewesten
 - Decreet 18/5/'18
 - Afschaffing basiskennis bedrijfsbeheer
 - Afschaffing bewijs beroepskennis
 - Specifieke federale vestigingswetgeving
 - Advocaat, banken, verzekeraars, ...
 - Gezondheidsberoepen
 - Kredietinstellingen, ...
- Algemene verplichtingen
 - **Economische bekwaamheid**
 - Rechtsbekwaam, meerderjarig, niet onbekwaam verklaard
 - Vreemdelingen
 - Verblijfsvergunning & beroepskaart
 - Onverenigbaarheden
 - Beperkingen op uitoefenen handelsactiviteit voor bepaalde personen, functie of beroep
 - i. Vb. Advocaten, gerechtsdeurwaarde, r notaris, journalisten, ...
 - Beroepsverbod
 - Tijdelijk rechterlijk verbod
 - Ondernemingsverbod VS bestuursverbod
 - i. O : verbod om persoonlijk of door tussenpersoon onderneming uit te baten
 - ii. B: verbod om enige taak die bevoegdheid inhoudt om rechtspersoon rechtsgeldig te verbinden
 - Civiel VS strafrechterlijk verbod
 - i. C: gefailleerde die grote fout begaan. Max. 10j.
 - ii. S: misdrijf(namking, valsheid geschrifte...) min.3j. max 10j.)
 - Echtgenoot
 - geen wijziging aan handelingsbekwaamheid van echtgenoten + wettelijk stelsel bestuurt elk van echtgenoten gemeenschappelijk vermogen (**art. 215 BW**)
 - Uitzondering : (**art. 217 & 1471 BW**) *exclusieve bestuursbevoegdheid voor echtgenoot die gemeenschappelijke goederen voor zijn beroep gebruikt*
 - Maar: Bescherming door (**art. 216, §1 BW**) : laat rechter toe bepaalde maatregelen
 - i. Op vordering van echtgenoot
 - ii. Bij vrees ernstige nadelen voor gezin (beroepsschulden)
 - Enkel gebruik naam echtgenoot in ond. bij toelating(**art.216 §2 BW**)
 - **Handels-, merk- & VN-naam**
 - Handelsnaam : naam onderneming in rechtsverkeer (publiciteit)
 - Onderscheidende functie, geen registratieverplichting
 - Geen specifieke bescherming in BE wet
 - Eerste gebruiker obv gemeen recht bescherm
 - i. VW: effectief, publiek & voortdurend gebruik
 - ii. Criterium: verwarringsgevaar in concreto
 - Merknaam: Naam van waren of diensten
 - Registratie als merk --> excl. Gebruiksrecht binnen territorium
 - VN-naam: officiële benaming VN
 - KBO, statuten
 - Eerste geregistreerde gebruiker
 - Bescherming: verwarringsgevaar in abstracto
 - i. Wie als eerste gebruikt, excl. Recht op gans BE grondgebied

- **Openen zichtrekening**
 - Onderneming
 - Bezit rekening voorafgaand inschrijving KBO
 - i. Sanctie: geen inschrijving
 - Vermelding zichtrek. op uitgaande stukken (**art. 3.25 WER**)
 - Handelaren
 - **KB nr. 56 10/11/'67**
 - Vermelding ondernemingsnr, domiciliëring, zichtrek. op uitgaande stukken (**art. 3.25 WER**)
 - i. Geen nalatigheidsinterest zolang dit niet vermeld
- **Inschrijving KBO**
 - Rechtspersonen: griffie ondernemingsrechtbank
 - Ondernemingen: inschrijving KBO
 - Wet 16/1/'03 --> (**art. 3.15-73 WER**)
 - KPBank: gegevens verzameling
 - Uniek ondernemingsnr.: vermelden op alle uitgaande stukken
 - Inschrijving verplicht voor aanvang activiteit via ondernemingsloket
 - i. Ook bij nieuwe vestiging/nieuwe activiteit
 - Vermoeden van onderneming bij inschrijving
 - Inschrijvingsplicht
 - Elk onderneming in BE recht (**art. 1.1(b)&(c) WER**)
 - Elk onderneming (buitenlandse RP & NP) in BE zetel/vestigingsseenheid
 - Uitzondering: Onbep. Aanspr. Vennoten van VN zonder RP, VOF of comm. V op vw dat VN is ingeschreven
 - Vermeldingen bij inschrijving (o.m.)
 - Identificatie onderneming + oprichters
 - Voorgenomen activiteiten: NACEBEL nomenclatuur
 - Bewijs wettelijke vw'n uitoefening activiteit
 - i. Specifieke vereisten door afschaffing bewijs bedrijfsbeheer
 - Wijzigingen inschrijving
 - Voorafgaand wijziging activiteit/opening nieuwe vestiging
 - Overdracht bedrijvigheid : binnen 1 maand na overdracht
 - Stopzetting bedrijvigheid: binnen 1 maand
 - Geen of onjuiste inschrijving
 - Strafsancties
 - Civiele sancties
 - i. Beperking mogelijkheden tot optreden in rechte als eiser
 - ❖ Verzuim vermelding ondernemingsnr. dagvaarding
 - Rechter geeft termijn regularisatie
 - Indien geen regularisatie: ambtshalve onontvankelijkheid
 - ❖ Geen inschrijving KBO: ambtshalve onontvankelijkheid
 - ❖ Verkeerde inschrijving: onontvankelijkheid in limine litis voor vordering verband met niet-ingeschreven activiteit
 - ii. Stakingsvordering (*mag activiteit niet meer uitvoeren*)
 - ❖ Bevoegde minister, tenzij niet-inschrijving oneerlijke marktpraktijd
 - **Fisc. & Soc. verplichtingen**
 - Btw-nr aanvragen (0 + ondernemingsnummer)
 - Zelfstandige ondernemer: sociaal statuut der zelfstandigen(vb. Xerius)
 - Indien WN: Dimona-aangifte --> RSZ

3. Gevolgen verbonden aan statuut onderneming

- **Verplicht gebruik giraal geld**
 - Handelaren (**KB nr.56 10/11/'67**)
 - Verplicht ontvangst girale betalingen > €250
 - Ondernemingen (**antiwitwaswetgeving (w.11/1/'93)**)
 - Verplichte girale betaling g&d > €3000
 - Belangrijkste uitz. : tussen particulieren, tenzij OR-goed
- **Boekhouding**
 - Boekhoudplichtige ondernemingen (**art.3.82,§1 WER**)
 - Onderneming (**art.1.1, lid 1 a WER**)
 - Onderneming naar BE recht(**art.1.1, lid 1 b WER**)
 - In BE gevestigde bijkantoren
 - Uitzonderingen (**art. 3.82, §2 WER**)
 - Natuurlijke personen zelfstandige beroepsactiviteit bestaat uit oefening van >1 bestuursmandaten
 - Ondernemingen die exploitatie van land-/tuinbouwbedrijf tot doel hebben en niet volgens VB belast
 - Afh. Grootte en vorm onderneming
 - WER + vennootschapsrecht
 - Soorten
 - Verkorte VS gewone jaarrekening
 - Geconsolideerde jaarrekening
 - Bekendmaking
- **Onderwerping aan commercieel insolventierecht**
 - WCO (herstel)
 - Minnelijk akkoord
 - Collectief akkoord
 - Overdracht onder gerechtelijk gezag
 - Faillissement (afwikkeling)
 - Niet ondernemingen: onderworpen aan minder uitgewerkte regels inzake kennelijk onvermogen & collectieve schuldenregeling
- **Vermoeden van commercialiteit van alle handelingen**
 - Vroeger : vermoeden van commercieeliteit o.g.v. gewoonterecht
 - WER : niet duidelijk
 - RP: onweerlegbaar vermoeden (wettelijk & maatschappelijk doel)
 - NP-OND: weerlegbaar vermoeden
 - Bewijs: handeling valt buiten OND
 - Van belang o.m. hoofdelijkheid & bewijsregeling
- **Hoofdelijkheid**
 - Schuldplitsing
 - Schuldeiser kan slechts helft van schuld op elk van hen verhalen.
 - Vroeger hoofdelijkheid
- **Soepeler bewijsregels**
 - Algemeen
 - Burgerlijk bewijsrecht *particulieren*
 - Rechtshandeling >€375: schriftelijk in kopies aantal partijen, ondertekent door elk
 - Hiërarchie bewijsmiddelen: geen getuigen tegen geschrift
 - Ondernemingsbewijs *Vrije bewijsrecht ond. (art. 1348bis BW)*
 - Alle bewijsmiddelen toegelaten
 - Vrije beoordeling rechter
 - Toepassing: verrichtingen van & tussen OND.
 - Quid gemengde handeling?
 - Bewijs tegen part. : burgerlijk bewijs
 - Bewijs tegen ond. : ondernemingsbewijs
 - Boekhouding
 - Boeken van kooplieden (ond.) = bewijs tegen hen (**art. 1330 BW**)
 - TVV onderneming of niet-onderneming
 - Kwalificatie: buitengerechtelijke bekentenis
 - Boekhouding bewijs van verrichtingen tussen ond.(**art. 1348bisBW**)

- Boeken=onsplitsbaar met oog op bewijs(art.1330, tweede zin BW)
- Procedure?
 - Bewijs door OND: vrijwillige voorlegging
 - Bewijs tegen OND: rechterlijk bevel
 - i. overlegging
 - ❖ Volledig boekhouding
 - ❖ Slechts mogelijk in beperkt gevallen (*faillissement, erfenis*)
 - ii. Openlegging
 - ❖ Geen afgifte, enkel onderzoek van stukken (deskundige)
 - ❖ Indien weigering: rechter aanvullend eed opleggen aan tegenpartij
- Factuur
 - Handelsgebruik, fiscale verplichting (BTW)
 - Bewijswaarde tegen leverancier
 - Buitengerechtelijke bekentenis mbt bestaan overeenkomst + vermeldingen op factuur
 - i. Tegenbewijs: materiële vergissing, valse factuur
 - Ondertekening niet vereist (! *Handtekening soms bewijs van betaling*)
 - Bewijswaarde tegen klant
 - Klant is onderneming
 - i. Aanvaarde factuur --> absoluut bewijs
 - ii. Incl. Algemene voorwaarden
 - Klant is GEEN onderneming
 - i. Geen schriftelijk bewijs (**1325 BW**) en zelfs niet begin van schriftelijk bewijs: hooguit vermoeden of buitengerechtelijke bekentenis
 - Aanvaarding factuur door klant?
 - Uitdrukkelijk (*vb. Handtekening*)
 - Stilzwijgend --> *geen protest*
 - i. Indien klant geen onderneming: stilzwijgen omstandig, niet-protesten is niet voldoende
 - ii. Omstandig: gebruik goederen, factuur betalen, ...
 - Bewijswaarde factuur?
 - Bestaan overeenkomst zoals vermeld op factuur
 - Aanvaarding van levering
 - Algemene verkoopsvoorwaarden
 - i. Probleem: vaak onleesbaar/slechts gekend bij toezending factuur
 - ii. Kernvraag: redelijke mogelijkheid tot kennisname uiterlijk bij contractsluiting?
 - ❖ Streng beoordeling
 - ❖ Oplossing: vw'n op bestelbon, uitdrukkelijke aanvaarding klant
 - ❖ Opm. : bijz. Regels mbt bestelbon obv (**art. 6.88 WER**)
 - Aanvaarding van levering?
 - i. Levering gaat factuur vooraf
 - ❖ Protest factuur enkel op factuur vw'n
 - ii. Levering samen met factuur
 - ❖ Aanvaarding op conformiteit levering + bestaan en vw'n overeenkomst
 - iii. Factuur gaat levering vooraf
 - ❖ Aanvaarding factuur is geen aanvaarding conformiteit geleverde zaak
- **Vormeloze ingebrekestelling**
 - Gemeen recht: (**art. 1139 BW**)
 - Ingrekestelling enkel door aanmaning bij gerechtsdeurwaardersexploot
 - Ondernemingszaken: *tussen ondernemingen*
 - Gewoonterecht: *vormvrij*
 - Aanmaning bij gerechtsdeurwaardersexploot
 - Brief,telegram of mondeling
 - Wet 2/8/'02 bestrijding betalingsachterstand
 - Zelfs geen ingebrekestelling vereist voor maken aanspraak moratoire interest/schadevergoeding wegens contractuele wanprestatie

- **Wet Betalingsachterstand: laattijdige betaling factuur**
 - Nalatigheidsinterest aan wettelijke interestvoet vanaf ingebrekestelling(**art. 1153 BW**)
 - Ingebrekestelling vereist normaliter aanmaning (bij deurwaardersexploot)
 - Contractuele afwijkingen
 - Hogere nalatigheidsinterest (zonder ingebrekestelling)
 - Forfaitaire schadevergoeding (=schadebeding)
 - Beperkingen
 - Gemeen recht: reductie bovenmatige schadevergoeding
 - Boek 6 WER (consumenten) : nietigheid
 - i. Kennelijk bovenmatige schadevergoeding(**6.83, 17 WER**)
 - ii. Niet wederkerige of niet gelijkwaardige schadebeding(**6.83,24 WER**)
 - Wet betalingsachterstand *bijzondere regelen*
 - Betalingen tot vergoeding van handelstransacties OND-OND / OND-OH
 - Levering goederen/diensten tegen vergoeding
 - i. verkoop/verhuur, (on)Roerende / (on)lichamelijk
 - *Niet tussen Part-part of part-OH*
 - Principes
 - Betalingstermijn 30 dagen
 - i. *Uitz. OH in gezondheidszorg*
 - ii. *Vanaf dag volgend op dag van*
 - ❖ *Ontvangst factuur*
 - ❖ *Ontvangst g&d*
 - ❖ *Aanvaarding/ controle indien voorzien in wet of overeenkomst+ eerder ontvangen factuur*
 - iii. *Afwijking bij overeenkomst?*
 - ❖ *OND-OND : ja*
 - ❖ *OND-OH: enkel indien objectieve noodzaak + max 60 d.*
 - Recht op nalatigheidsinterest
 - i. *Loopt van rechtswege en zonder ingebrekestelling vanaf betalingsachterstand*
 - ii. *"superinterest" : referentievoet ECB + 8% + afronden*
 - iii. *afwijking bij overeenkomst enkel OND-OND mogelijk*
 - Recht op schadeloosstelling
 - i. *Min. €40 forfaitair + recht op andere invorderingskosten (incl. RPV)*
 - ii. *Afwijking bij overeenkomst enkel OND-OND mogelijk*
 - Herzieningsbevoegdheid rechter mbt contractuele bedingen die kennelijk onevenwicht tussen rechten & plichten creëren ten nadele SE
 - *Vermoeden kennelijke onbillijkheid*
- **Invordering onbetwiste schuldvorderingen**
 - Toepassingsgebied
 - Enkel onbetwiste schuldvorderingen (vaststaand & openbaar)
 - OND-OND
 - niet indien SE of SA niet is ingeschreven KBO
 - SA een publieke OH
 - Handelingen niet in kader van onderneming
 - Procedure
 - Aanmaning door gerechtsdeurwaarder op verzoek advocaat
 - Binnen 30 dagen betalen
 - Schuldenaar kan betalen/betwisten/betalingsfaciliteiten vragen
 - Quid: als SA niet reageert --> PV niet-betwisting(na 8 dagen)
 - Uitvoerbaarverklaring door centrale instantie
 - Kosten gerechtsdeurwaarder voor SA + SVG max. 10% hoofdsom
- **Bevoegdheid ondernemingsrechtbank**
- **Onbeslagbaarheid van de woning van de zelfstandige onderneming**
 - NP met beroepsbezigheid + mandatarissen RP
 - Verklaring voor notaris-> OR hoofdverblijfplaats ->overschrijving hypotheekkantoor --> onbeslagbaar voor latere schuldverdering uit beroepsactiviteit
 - Afstand mogelijk: retroactieve werking
 - Afstand naar toekomst: niet mogelijk

Kredietrecht, mededingingsrecht, handelscontracten & B2B-contracten

1. Kredietrecht

- **Soorten kredieten**
 - Niet-gereguleerd
 - Lening
 - Kredietopening
 - Andere: documentair krediet, garantiekrediet, acceptkrediet
 - Gereguleerd
 - Consumentenkrediet – consumenten (WER)
 - Hypothecair krediet – consumenten (WER)
 - KMO-financiering – ondernemingen (WKF)
- **Geldlening**
 - *Contract waarbij ene partij geld aan andere partij afgeeft onder verplichting voor deze om aan eerstgenoemde geld terug te geven (art. 1892BW)*
 - Constitutieve voorwaarden
 - Toestemming – bekwaamheid
 - Voorwerp (*geldsom*)
 - Oorzaak (*niet om iets illegaals mee te doen*)
 - Afgifte
 - Eenzijdige overeenkomst (*enkel ontlener verplichtingen*)
 - Gebrek aan stilzwijgend ontbindend beding
 - i. Enkel dwang tot uitvoering
 - Verplichtingen ontlener
 - **Vergoeding**
 - Rente (meestal)
 - i. Niet-essentieel (rente moet worden bedongen)
 - ii. Vormen
 - ❖ Vaste rente
 - ❖ Variabele interest
 - ❖ Andere paramters *vb. Resultaat ontlener*
 - ❖ Kapitalisatie
 - *Zero-coupon bond: obligatie verkocht tegen vb. 70% nominale waarde, en w terugbetaald aan 100%. 30% verschil is gekapitaliseerde rente.*
 - iii. Rentevoet
 - ❖ Contractsvrijheid : wettelijk of bij overeenkomst bedongen. (*wettelijk als suppletief*)
 - ❖ Duur rente = ur lening (afgifte tot einde lening)
 - iv. Quid, laattijdige betaling interest?
 - ❖ Schadebding : max. 0,5% verhoging (**art. 1907, lid3 BW**)
 - Niet: laattijdige betaling kapitaal
 - **Teruggave**
 - Tijdstip
 - i. Bepaald VS onbepaalde duur
 - ii. Bullet of annuïteiten (aflossingsschema verplicht)
 - Quid, vervroegde terugbetaling?
 - i. Geen recht, indien toegestaan, max. 6 maanden interest als wederbeleggingsvergoeding (**1907bis BW**)
 - Quid, vervroegde opeisbaarheid?
 - i. Uitdrukkelijk ontbindend beding of ontbindende vw'n
 - Quid, laattijdige teruggave?
 - i. Na verval: opnieuw kosteloos
 - ii. Vanaf aanmaning: moratoire interest verschuldigd

- **Kredietopening**

- Consensuele overeenkomst waarbij kredietnemer in 1 of meerdere malen krediet kan opnemen (op afroep) / consensuele overeenkomst waarbij kredietgever zich ertoe verbindt tijdelijk aan kredietnemer tot bepaald bedrag aan fondsen of kredietwaardigheid ter beschikking te stellen. Kredietnemer verbindt zich commissie te betalen en indien krediet in geld realiseerbaar, ontvangen voorschotten terugbetalen vermeerderd met rente
- **Geen zakelijke overeenkomst want toekomstig krediet VS onmiddellijke afgifte (lening op interest)**
 - Kredietnemer kiest bedrag en tijdstip waarop hij opneemt
 - *Vb. Onder 0 gaan op je rekening*
 - *Revolving credit -> krediet opnieuw hernieuwbaar*
 - *Niet wettelijk geregeld (itt lening)*
- **Mogelijkheid tot herkwalificatie naar geldlening**
 - Belang: wederbeleggingsvergoeding bij vervroegde terugbetaling door historisch lage rentes (**art. 1907bis BW**)
 - Mogelijk herkwalificatie indien ze kenmerken van lening op interest vertonen.
 - Correctieven?
 - Opname krediet in 1 maal, niet-wederopneembaar, periodieke aflossing --> lening
 - i. MAAR: als OVK voorziet in reserveringscommissie: geen herkwalificatie (partijen aanvaarden gevolgen) (*mits nuancering*)
 - Opname binnen korte tijdspanne: evt. Kwalificatie als leningsbelofte (ook indien bedrag niet a priori gekend) of inherent als bancaire praktijk
 - Geen vrijheid op vlak van bestemming en korte opnametijd --> lening

- **KMO-financiering**

- *Kmo = onderneming volgens (art.15 W.VENN.)*
- Procedureel:
 - Wegwerken informatie-assymetriën
 - *Vb. Reden van kredietweigering*
 - *Vb. Verplichting kredietgever om gepast krediet voor te stellen binnen gamma*
- Inhoudelijk
 - Recht op vervroegde terugbetaling (geheel of gedeeltelijk)
 - Beperking wederbeleggingsvergoeding
 - Indien Geldlening: gemeen recht (*max. 6 maand interest*)
 - Geen geldlening
 - i. Oorspronkelijk krediet \leq €2M: wederbeleggingsvergoeding max. 6 maand
 - ii. Oorspronkelijk krediet $>$ €2M: contractueel te bepalen volgens gedragscode
 - Onrechtmatige bedingen (**art. 13 WKF**)

2. Mededingingsrecht & prijzenwetgeving

Mededingingsrecht

Doel: goed werkende markten = concurrentie

- **Verbod kartelafspraken (art. 4.1 WER)**
 - Overeenkomsten/besluiten die mededinging op markt merkbaar beperken of vervalsen
 - *Prijsafspraken, verdeling van markt, productiebeperking, onderling afgestemde gedragingen*
 - Quid, Moeder-dochter?
 - Van een door de moeder aan dochter opgelegde regeling
 - i. Mits normale taakverdeling op oog --> economische eenheid
 - Afspraak tussen beide gaat verder of beïnvloed mededinging met derden
 - i. Afspraak tussen versch. Entiteiten
 - Toegelaten indien :
 - Verbetering technische/economische vooruitgang, betere concurrentiepositie kmo's op markt
 - Billijk aandeel van voordelen de gebruikers ten goede komt
 - Geen beperkingen die niet onmisbaar zijn voor bereiken doelstelling
 - Mededinging voor deze producten niet wezenlijk wordt uitgeschakeld
- **Verbod misbruik economische machtspositie**
 - Dominante positie die toelaat zich onafhankelijk te gedragen zonder rekening houden met andere marktdeelnemers
 - Misbruik dominante positie verboden, niet dominante positie
- **Controle op concentraties**
 - Concentratie = fusie of verwerven van controle
 - In bepaalde gevallen slechts mogelijk mits voorafgaande toestemming BMA
 - *Samen Jaaromzet > €100mil. & min. 2 van ond. Omzet > €40 milj.*

Prijzenwetgeving

- **Marktsturing door OH**
 - Bijsturen V&A/ koopkracht
- **Werking**
 - Prijsobservatorium: toezicht, verslag
 - Mededingingscollege
 - Voorlopige maatregelen (max. 6 maand)
 - Beroep: Hof van beroep te Brussel
 - Minister Economische zaken: def. Maatregelen via wetgeving(binnen 6 maand)

3. Handelscontracten

Probleemstelling

- **Hoe geproduceerde goederen & diensten bij eindgebruiker brengen?**
 - Klassiek: uitbouw distributienetwerk (geografisch)
 - Fundamentele keuze
 - Eigen netwerk
 - Interne organisatie: handelsvertegenwoordigers
 - Externe organisatie: handelstussenpersonen
 - i. *Handelsagentuur*
 - ii. *Comissie*
 - Ander netwerk
 - *Concessie*
 - *Franchising*
- **Juridische omkadering handelsdistributie**
 - Privaatrechtelijke rechtsverhoudingen
 - Verhouding tussenpersoon – afnemer
 - Interne verhouding opdrachtgever – tussenpersoon
 - Publiekrechtelijke rechtsverhoudingen
 - Regulering van statuut
 - Toezicht tussenpersoon (*vb. Kredietbemiddelaars*)
 - Economische regulering --> *bescherming mededinging*

Overzicht

- **Handelsagentuur**
 - Constitutieve elementen
 - In naam en voor rekening principaal (*principe van lastgeving*)
 - Overeenkomst handelsagent & derde tot stand tussen derde & principaal --> vanaf contract, handelsagent verdwijnt uit rechtsverhouding (staat niet in voor insolventie-risico)
 - **Delcrederebeding (uitzondering principe voor rekening)**
 - i. Handelsagent neemt aansprakelijkheid op voor verplichtingen van klant uit bemiddelde zaken
 - ii. **VW'N (art. X.23 WER)**
 - ❖ Schriftelijk
 - ❖ Enkel mbt effectief bemiddelde zaken
 - ❖ In principe enkel insolventie klant
 - ❖ Beperking aansprakelijkheid tot bedrag commissie
 - Uitz. : zaken afsluiten voor rek. Principaal
 - Rechter heeft matigingsrecht
 - Onderscheid
 - i. Commissionair: *in eigen naam handelingen voor rekening opdrachtgever*
 - ii. Makelaar: *in contact brengen & bemiddelen tussen partijen*
 - iii. Concessiehouder: *handelt in eigen naam en voor eigen rekening*
 - Agent niet onder gezag principaal (*geen wn ->vertegenwoordiger*)
 - Bemiddelen en eventueel afsluiten zaken (*doorgeven orders&onderhandelen, aanbrenge clienteel, lastgeving*)
 - Permanentie (*bestendige contractuele relatie in hoofd-/bijberoep*)
 - Tegen vergoeding (*combinatie*) vast bedrag of commissie)

- Vergoeding handelsagent
 - Vaste vergoeding
 - Onafhankelijk van aantal & waarde zaken
 - i. Geen loon --> geen loonbescherming
 - ii. Maandelijks betaling (tenzij anders vermeld) **(X.15 WER)**
 - Variabele vergoeding
 - In functie van aantal & waarde zaken
 - i. Grondslag
 - ❖ *Vrij te bepalen in overeenkomst*
 - ❖ *Indien niet --> sector --> billijke vergoeding*
 - ❖ *Quid? Eenzijdige kortingen toegestaan door principaal?*
 - *Eenzijdige verlaging commissie = verbreking overeenkomst*
 - ii. ontstaan vergoeding
 - ❖ Bij afsluiten zaak **(X.8 WER)**
 - *Afsluiten vs bemiddelen*
 - i. *Agent sluit zaak af: ontstaan recht op vergoeding*
 - ii. *Agent bemiddelt: na aanvaarding bestelling door principaal*
 - *Onderscheid zaken afgesloten gedurende en na overeenkomst met agent*
 - ❖ Zaken afgesloten gedurende overeenkomst
 - *Rechtstreekse commissie: tgv tussenkomst agent*
 - *Onrechtstreekse commissie: klant vroeger aangebracht door agent*
 - i. *Veronderstelt geslaagde bemiddeling*
 - ii. *Mbt gelijkaardige zaak*
 - *Onrechtstreekse commissie bij exclusiviteit agent*
 - i. *Ook vergoeding voor niet aangebrachte klanten*
 - ii. *Ook indien principaal zich recht voorbehoudt om zelf zaken binnen excl. Gebied te sluiten*
 - iii. *Exclusiviteit: in rechte of in feite*
 - *Regelen zijn van dwingend recht!*
 - ❖ Zaken afgesloten na einde overeenkomst met agent
 - *Bestelling ontvangen voor einde overeenkomst*
 - i. *Recht op (on)rechtstreekse commissie*
 - *Zaak hoofdzakelijk te danken aan activiteit agent tijdens overeenkomst*
 - i. *Geen zaak zonder bemiddeling agent*
 - ii. *Zaak gesloten binnen 6 maanden na einde overeenkomst*
 - *Gevolg: 'nieuwe' agent heeft geen recht op commissie, tenzij verdeling billijk is* **(X.10 WER)**
 - iii. Opeisbaarheid vergoeding **(X.11 WER)**
 - ❖ *Principaal heeft overeenkomst uitgevoerd*
 - ❖ *Principaal moest overeenkomst uitvoeren*
 - ❖ *Tegenpartij is overeenkomst nagekomen*
 - ❖ *Tijdstip betaling? 1 maand na einde kwartaal opeisbaarheid*
 - iv. Verval vergoeding
 - ❖ *Enkel indien overeengekomen*
 - ❖ *3 limitatieve gevallen*
 - *Derde voert verbintenissen niet uit (oorzaak principaal)*
 - *Uitvoering onmogelijk (oorzaak principaal)*
 - *Gewichtige redenen voor niet-uitvoering door principaal*
 - v. Controlerecht **(X.14 WER)**
 - ❖ *Principaal verstrekt opgave van verschuldigde commissies*
 - ❖ *Agent mag nodige gegevens opvragen (vb. Bestelbon, uittreksel boekhouding)*

- Einde handelsagentuur
 - Gemeenrechtelijke gronden
 - Onderlinge toestemming
 - Verstrijken bepaalde duur
 - Varia: overlijden, faillissement, overmacht
 - Specifieke gronden voor handelsagentuur
 - Beëindiging door opzegging (X.16 WER)
 - i. (on)Bepaalde duur : recht voor beide partijen
 - ii. Opzeggingstermijn (dwingend minimum) ifv anciënniteit agent
 - ❖ 1 maand / jaar anciënniteit met max. Van 6 maandag
 - iii. Bij onmiddellijke beëindiging of te korte opzeggingstermijn: gebruikelijke vergoeding verschuldigd
 - Beëindiging zonder opzegging
 - i. Uitz. Omstandigheden **(X.17)**
 - ❖ VW: verdere professionele samenwerking onmogelijk (GEEN FOUT)
 - ❖ Kennisgeving beëindiging + kennisgeving motieven < 7 werkdagen
 - ❖ Sanctie: opzeggingsvergoeding verschuldigd
 - ii. Ernstige tekortkoming **(X.17)**
 - ❖ = elke fout die verdere uitvoering overeenkomst onmogelijk maakt wegens vertrouwensbreuk
 - ❖ zelfde procedure en sanctie als uitz
 - Gevolgen einde handelsagentuur
 - Handelsagent: uitwinningsvergoeding **(X.18 WER)**
 - i. Vergoeding agent voor aangebracht cliënteel
 - ii. VW'N
 - ❖ Overeenkomst is beëindigd (NT opzegging/tekortkoming/overdracht van rechten door agent)
 - ❖ Door agent nieuwe klanten aangebracht of bestaande uitgebreid
 - ❖ Toekomstige voordelen voor principaal
 - Weerlegbaar vermoed bij niet-concurrentiebeding
 - Beoordeling: moment einde overeenkomst
 - ❖ Voordelen principaal zijn aanzienlijk
 - iii. Bedrag
 - ❖ Criterium: gerealiseerde aanbreng/uitbreiding
 - ❖ Plafond: vergoeding van 1 jaar (gemiddelde 5 voorgaande jaren) tenzij werkelijke schade hoger ligt **(X.19)**
 - ❖ Betwisting: rechter bepaalt naar billijkheid
 - Principaal: niet-concurrentiebeding **(X.22 WER)**
 - i. Contractueel verbod voor agent om gelijkaardige activiteit te ontplooiën als agent of voor eigen rekening na OVK
 - ii. VW'N
 - ❖ Schriftelijk
 - ❖ Enkel voor soort zaken agent belast
 - ❖ Geografische klantenbereik agent beperking
 - ❖ Duur: max. 6 maanden
 - iii. Geen uitwerking bij
 - ❖ Beëindiging door principaal door opzeg
 - ❖ Beëindiging door agent wegens uitz. Omstandigheden of ernstige tekortkoming principaal
 - iv. Bij schending: Schadevergoeding (eventueel schadebeding: maxi plafond uitwinningsvergoeding (1 jaar)
- Commissie
 - OVK waarbij persoon (commissionair) zich tegen vergoeding verbindt om in eigen naam maar voor rekening van andere (committent) handelsverrichtingen te stellen
 - Privaatrechtelijke gevolgen
 - Externe verhouding (commissionair – wederpartij)
 - OVK tussen Commissionair-wederpartij
 - Geen contractuele band Committent – wederpartij
 - Geen toerekening aan committent
 - Interne verhouding (committent – commissionair)
 - Committent geeft opdracht aan commissionair
 - Bij uitvoering opdracht : afrekening

- Rechten & plichten Commissionair
 - Uitvoering opdracht conform instructies committent
 - Uitvoering OVK met wederpartij
 - Informatie aan committent (*gn plicht mededeling identiteit medecontractant*)
 - Geheimhouding identiteit committent
 - Rekening & verantwoording (*committent neemt handeling voor zijn rekening*)
 - Verbod om als tegenpartij op te treden (belangenconflict)
 - Aansprakelijkheid commissionair
 - Niet-naleving instructies / fout
 - Geen aansprakelijkheid voor niet-uitvoering tegenpartij
 - i. Tenzij delcredebeding
- Rechten & plichten Committent
 - Betaling commissieloon
 - Wezenlijk element
 - Omvang: vrij bepaald
 - Doorgaans verschuldigd vanaf sluiten transactie
 - Terugbetaling kosten & voorschotten
- Einde
 - Contract
 - Gemeenrecht
- **Makelaar**
 - Onafhankelijke tussenpersoon
 - Geen gezagsverhouding (<-> handelsvertegenwoordiger)
 - Zonder permanente band met opdrachtgever (<-> agent)
 - Taak : *in contact brengen met 2 of meer personen teneinde OVK sluiten*
 - Kwalificatie
 - Aanneming VS lastgeving
 - *Aanneming: huur van diensten*
 - *Realiteit: vaak ook (beperkte) lastgeving*
 - i. *Dus wel gemachtigd om rechtshandeling te stellen*
 - Absorptietheorie
 - Hoofdzakelijk feitelijke handelingen --> aanneming
 - i. Rechter geen matigingsbevoegdheid
 - ii. Enkel opdrachtgever eenzijdig beëindigen
 - Ander geval --> lastgeving
 - i. Rechter matigingsbevoegdheid
 - ii. Beide partijen ovk eenzijdig beëindigen
 - Cummulatietheorie
 - Verschillende rechtsfiguren gecombineerd ipv 1 contractstype OVK domineert.
- **Verkoopconcessie**
 - OVK waarbij concessiegever aan concessiehouder recht voorbehoudt om gedurende (on)bepaalde tijd producten van concessiegever in eigen naam en voor eigen rekening te verkopen(**1.11,3° WER**)
 - Kenmerken
 - Concessiegever: *plicht om te verkopen*
 - Bijz. Rechten van concessiehouder inzake bevoorrading door concessiegever
 - Concessiehouder: *recht om te verkopen*
 - Excl. Is niet wezenlijk voor concessie
 - Wederverkoop: in eigen naam en voor eigen rekening
 - i. Concessiehouder draagt risico
 - ii. Juridische gelijkheid tussen partijen, geen ondergeschiktheid
 - Verkoop producten van concessiegever
 - Indien verdere bewerking: geen concessie
 - Kaderovereenkomst
 - Uitbouw duurzame handelsrelatie ter bevordering verkoop
 - Verschil met succesieve levering/ aankopen
 - Feitelijke beoordeling
 - Wel: systematische doorverwijzing klanten
 - Niet: geen afspraken over prijzen, verkoopquota's, ...

- Intuitu personae-karakter?
 - Tav concessiehouder: doorgaans wel
 - Tav concessiegever: product primeert op persoon
- Juridische omkadering
 - Wilsautonomie
 - Bescherming concessiehouder bij eenzijdige beëindiging verkoopconcessie (**Boek X – titel 3 WER**)
 - Alleenverkoop
 - Quasi-alleenverkoop
 - Concessie met belangrijke verplichtingen voor concessiehouder
- Einde
 - Concessie onbepaalde duur
 - Elke partij kan eenzijdig beëindigen mits
 - i. Redelijke opzeggingstermijn(**X.36**) *tijd nodig om evenwaardige vervangende concessie te vinden*
 - ❖ *In concreto te bepalen obv duur, territorium, omvang ... (3m-3j)*
 - ii. Billijke opzeggingsvergoeding(**X.36**) *verwachte winst gedurende redelijke opzeggingstermijn*
 - ❖ *Geen vergoeding bij verlieslatende concessie*
 - ❖ *Criterium: semi-nettowinst (nettowinst + niet-indrukbare kosten)*
 - iii. Vermeerderd met billijke vergoeding(**X.37**)
 - ❖ *Bij beëindiging door concessiegever of grote tekortkoming door concessiegever*
 - ❖ *Omvang: bepaald door partijen of door rechter*
 - *Criteria: aangebrachte meerwaarde inzake clientele, kosten concessiehouder blijvend effect,*
 - Concessie bepaalde duur(**X.38 WER**)
 - Opzegging vereist, zo niet vermoeden van instemming vernieuwing
 - i. Ratio: mogelijke onzekerheid voor concessiehouder wegnemen
 - ii. Duur opzegging: 3-6 maand
 - iii. Onweerlegbaar vermoeden
 - iv. Duur vernieuwing
 - ❖ Bepaald in overeenkomst
 - ❖ Zo niet, onbepaalde duur
 - v. Bij derde hernieuwing: onbepaalde duur
- **Franchising**
 - *Commerciële samenwerkingsovk, ovk gesloten tussen meerdere personen, waarbij ene persoon recht verleent aan andere om bij verkoop van producten of verstrekking dienst een commerciële formule te gebruiken onder 1 of meerdere vormen zoals*
 - Gemeenschappelijk uithangbord
 - Gemeenschappelijk handelsnaam
 - Overdracht know how
 - Commerciële of technische bijstand
 - Kenmerken
 - Onbenoemde & wederkerige OVK
 - Intuitu personae?
 - Tov Franchisenemer: JA
 - Tov franchisegever: Betwist
 - Franchisenemer = zelfstandige
 - Maar: vaak verregaande instructies franchisegever
 - i. Risico op herkwalificatie indien gezagsverhouding
 - Franchise + verkoopconcessie (goederenfranchise)
 - Geen eenduidigheid (**toep. X, titel 3 WER**)
 - Traditionele leer: onderscheid
 - i. Franchise: nadruk op overdracht knowhow, bijstand
 - ii. Concessie: nadruk op wederverkoop
 - iii. Exclusietheorie: absorptietheorie, combinatietheorie
 - Bij betwisting: rechter achterhaalt bedoeling partijen

- Verplichtingen
 - Franchisegever
 - Precontractuele informatieplicht
 - i. Franchisegever verstrekt aan kandidaat-franchisenemer, min. 1 maand voor sluiten OVK:
 - ❖ Ontwerpovereenkomst(X.27)
 - ❖ Afzonderlijk document met gegevens
 - Belangrijke contractuele bepaling
 - Gegevens correcte beoordeling samenwerkingsovk
 - ❖ Sanctie?
 - Relatieve nietigheid
 - i. Contract
 - ii. Betrokken contractuele bepaling
 - Vervaltermijn 2 jaar
 - Afstand/bevestiging nietigheid vanaf 1 maand na contractsluiting
 - Bedenktermijn
 - i. Voor einde periode 1 maand na afgifte ontwerpOVK mag:
 - ❖ Gn enkele verbintenis worden aangegaan
 - ❖ Geen enkele vergoeding, bedrag of waarbord gevraagd of betaald
 - ❖ Uitz. Vertrouwelijkheidsakkoord
 - ❖ Uitz: igv hernieuwing commerciële samenwerkingOVK bepaalde duur, ... (X.29WER)
 - Mededeling knowhow
 - i. Geheimhoudingsplicht franchisenemer
 - Bijstand aan franchisenemer (opstart & tijdens)
 - Ter beschikkingstelling merken, handelsnaam, uithangbord
 - Andere-contractueel te bepalen
 - Franchisenemer
 - Uitbating conform instructies/imago
 - Betaling vergoeding
 - i. Instapvergoeding
 - ii. Periodieke vergoeding/royalties
 - iii. Vast/variabel
 - Andere – contractueel (vb. Niet-concurrentie, afnameverplichting)

4. B2B-contracten

- Onrechtmatige bedingen in B2B-contracten
- Oneerlijke marktpraktijken

Marktpraktijken & consumentenbescherming

1. Inleiding

- **(Boek 6 WER)**
- **Doelstelling**
 - Beschermen consument
 - *vb. Onrechtmatige beding, OVK op afstand, verkoop buiten onderneming*
 - Bescherming eerlijke concurrentie
 - *Vb. Reglementering sperperiode, verkoop met verlies*
 - Veel regelen streven beide doelstellingen gelijktijdig na
 - *Vb. Oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten*
- **Grotendeels omzetting EU richtlijnen**
 - OVK op afstand & buiten verkoopruimte gesloten ovk
 - Vergelijkende reclame
 - Oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten
 - Oneerlijke bedingen
 - Minimale VS maximale harmonisatie
 - Min: lidstaten kunnen nog verdere bescherming bieden
 - Max: lidstaten kunnen geen verdere bescherming bieden
- **Ook typische BE regels**
 - *Vb. Stilzwijgende verlenging dienstovk, verkoops promoties*

2. Algemene definities

- **Onderneming (art. 1.8.39° WER)**
- **Consument (art. 1.1.2° WER)**
- **Producten (art. 1.1.4° WER)**

3. Informatie van de markt

- **Algemene informatieplicht (art. 6.2 WER)**
 - Tijdstip: *ten laatste bij sluiten OVK*
 - Draagwijdte: *voornaamste kenmerken, totale prijs, identiteit onderneming, verkoopvw'n, ...*
 - Actieve informatieverplichting
 - Geen specifieke civielrechtelijke sanctie
- **Prijsaanduiding (art. 6.3 WER)**
 - Goederen
 - Schriftelijk, Ondubbelzinnig, Aangeduide prijs : *totaal te betalen prijs*
 - *Uitgestalde goederen : leesbaar & goed zichtbaar. Uitz. Juwelen >€870*
 - Reclame met prijsaanduiding
 - Homogene diensten
 - Schriftelijk, leesbaar, goed zichtbaar, ondubbelzinnig
 - Niet-homogene diensten: bestek
 - Alles inbegrepen
 - BTW & taksen + alle verplichte supplementen
 - *Dossierkosten, kost van levering aan huis*
 - Quid, verschillende prijzen in 1 winkel?
 - Consument recht op laagste prijs (niet bij materiele vergissing, juwelen of benzine)

- **Reclame & vergelijkende reclame**
 - Reclame (**art.1.8.13°WER**)
 - Vergelijkende reclame (**art.1.8.14°WER**)
 - Reclame, concurrent(of zijn g&d) genoemd(explicitet/impliciet). Substitueerbaarheid.
 - Wettelijk kader :
 - Concurrenten (**art. 6.17**)
 - Niet-concurrenten (**art.6.105,3°**)
 - Toelaatbaarheidsvw'n (**art. 6.17**)
 - 2 positieve & 6 negatieve
 - cumulatief vervuld:
 - voorzien in zelfde behoeften
 - vgl van representatieve, wezenlijke kenmerken objectief
 - niet misleidend, afbrekend, verwarring
 - geen oneerlijk voordeel uit merk concurrent
- **Promoties inzake prijzen**
 - Aankonding prijsvermindering (**6.18-21**)
 - Aankondiging *publiek karakter*
 - Prijsvermindering *algemeen karakter*
 - *Quid, voorwaardelijke prijzen? Niet van toepassing*
 - Uitverkopen (**6.22-24**)
 - Gerechtig/overlijden/overname/stopzetting/ramp/overmacht
 - VW'N: prijsvermindering, max 5 maand, beperkingen ivm goederen en plaatsen. GEEN DIENSTEN
 - Solden & sperperiode (**6.25-30**)
 - Januari (3/1) Juli (1/7) in alle sectoren (geen diensten)
 - VW'N: Goederen in bezit bij aanvang of verkocht 30 dagen ervoor
 - Prijsvermindering verplicht
 - Sperperiode
 - 1 maand vooraf dus 3/12 & 1/6
 - enkel kleding, lederwaren & schoenen
 - VERBOD aankondiging prijsvermindering
 - Quid, fluistersolden? *Moeilijk door publieke principe*
 - Quid, gezamenlijk aanbod? (**art. 1.8,21°**)
 - i. *Nu principeel toegelaten (6.80)*
 - ❖ *Uitz. Oneerlijke handelspraktijk*
 - ❖ *Uitz. Financiële dienst*
 - ii. *1 bestanddeel is financiële dienst?*
 - ❖ *Principieel verbod*
 - ❖ *Tenzij diensten geheel vormen / give aways*
 - Quid, uitverkoop? *Toegelaten prijsvermindering aankondigen*
 - Uitz. Braderie: *Toegelaten prijsvermindering (2x max. 4 dagen/j)*
 - Kortingsstitels (niet enkel tov consumenten) (**6.31-33**)
 - Recht op terugbetaling (cash-back)
 - Aankoop g&d met bepaalde vermeldingen op titel
 - Recht op prijsvermindering : *los van elke aankoop dus gratis*
 - Aanvaardingsplicht ondernemingen
 - Uitgegeven door degene aan wie titel wordt aangeboden
 - Niet door laatstgenoemde uitgegeven

4. Verboden praktijken

- **Oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten**
 - Oneerlijke handelspraktijken
 - Overkoepelende norm(**art. 6.93**) -> algemene bepaling:verbod
 - 2 algemene normen
 - misleidende
 - agressieve handelspraktijken
 - zwarte lijsten
 - misleidende
 - agressieve handelspraktijken
 - Misleidende praktijken
 - Algemene norm
 - Misleiding ingevolge gedragingen of verklaringen(**art.97**)
 - Omissie (weglating) (**art.6.99**)
 - Zwarte lijst (**art.6.100**)
 - *Gedragcode*
 - *Lokvogelreclame (ontoereikende voorraad zonder vermelding)*
 - *Wettelijke rechten voorstellen als onderscheidend kenmerk*
 - *Onherkenbare reclame (influencers)*
 - *Onterecht "geneeskundig"*
 - Aggressieve praktijken
 - Algemene norm(**art. 6.101**)
 - Intimidatie, dwang, geweld,
 - Zwarte lijst (**art. 6.103**)
 - Pand niet verlaten
 - Hardnekkig aandringen via afstandsmedia
 - Afgedwongen aankoop
 - Indruk wekken 'prijs gewonnen'
 - Privaatrechtelijke sancties (**art. 6.38**)
 - Ongevraagd toezenden -> vrijstelling betaling + houden product
 - Andere oneerlijke handelspraktijken
 - Terugbetaling eisen + geen teruggave product
 - Rechter kan deze sanctie toepassen
- **Oneerlijke handelspraktijken jegens niet-consumenten**
 - Algemene vorm --> oneerlijke mededinging (**art. 6.104**)
 - VWN
 - Strijdig met eerlijke marktpraktijken
 - Beroepsbelangen kunnen schaden
 - Vangnet (catch-all)
 - Toepassing
 - Algemeen: wetsinbreuk uitoefening beroep
 - Typegevallen
 - Parasitaire mededingen (aanhaking)
 - Afwerving personeel & clientele
 - Verwarring stichtende handelsnaam
 - Specifieke daden oneerlijke mededinging
 - Misleidende reclame (**6/105**)
 - Afgedwongen aankoop (**6.108**)
 - Piramidesystemen (**6.109**)
 - Bedrijvengidsen
 - Ongevraagde communicatie(**6.110**)
 - Direct marketing
 - Verboden tenzij voorafgaande toestemming
- **Verkoop met verlies**
 - Verbod van verkoop met verlies van goederen
 - Verkoop onder bevoorradingsprijs
 - Uitz: uitverkoop/solden of dwingende redenen van mededinging
 - Eerlijke marktpraktijken verzekeren tussen OND.

5. Overeenkomsten met consumenten

- **Algemene bepaling**
 - Schriftelijke beding: duidelijk en begrijpelijk **(6.37)**
 - Interpretatie: twijfel --> tvv consument
 - Niet naar betalend nr bellen bij vragen**(6.40)**
 - Uitdrukkelijke toestemming voor extra betaling, verbod default opties **(6.41)**
 - Levering goederen binnen 30 dagen**(6.43)**
 - Leveringsrisico onderneming **(art.6.44)**
- **OVK op afstand**
 - Toepassingsgebied
 - Onderneming
 - Consument
 - Goederen&diensten
 - Georganiseerd systeem voor verkoop
 - Geen gelijktijdige fysieke aanwezigheid
 - Communicatietechniek op afstand (uitsluitend tot ogenlijk sluiten contract)
 - Uitgangspunt
 - Dubbel informatieplicht (6.45)
 - Bij aanbod (precontractueel) & levering goed/dienst
 - i. Voornaamste kenmerken, identiteit, adres,prijs
 - ii. Info herroepingsrecht
 - iii. Info terugzending
 - Voor /binnen redelijke termijn na contractsluiting
 - Bijzonderheden:
 - i. E-verkoop met betalingsverplichting
 - ❖ Knop'bestelling met betalingsverplichting' anders consument niet gebonden
 - ii. Verkoop via technieken met beperkingen (sms,tel)
 - ❖ Enkel essentiële info, andere later
 - Sancties
 - i. Specifiek
 - ❖ Geen info kosten -> kosten niet betalen
 - ❖ Geen info herroepingsrecht -> verlening 12 maand + geen vergoeding waardevermindering
 - ii. Algemeen
 - ❖ Fout
 - ❖ Oneerlijke handelspraktijk
 - ❖ strafsancties
 - Herroepingsrecht (6.47)
 - Verzakingsrecht, bedenkttermijn 14 kalenderdagen vanaf sluiten dienstovk of in bezit nemen goederen
 - Evt. + 12 maand
 - Hoe?
 - i. Modelformulier of anderszins **(6.49)**
 - ii. Versturen binnen termijn volstaat
 - Verplichtingen consument
 - i. Goederen **terug binnen 14 dagen** na herroeping
 - ❖ Kosten ten laste consument
 - ii. Evt. Vergoeding gebruik
 - iii. Diensten: vergoeding voor reeds gepresteerde diensten
 - Verplichtingen onderneming
 - i. Terugbetaling (incl. Leveringskosten)
 - ii. Binnen 14 dagen na ontvangst herroeping
 - ❖ Maar uitstel tot ontvangst goederen mag
 - Uitzonderingen(6.53)
 - i. Limitatieve lijst(vb. Volledig uitgevoerde diensten, beperkt houdbaar) ...

- **OVK gesloten buiten verkoopruimten**
 - Toepassingsgebied(1.8,31°)
 - OND-consument
 - Goederen of diensten
 - Fysieke aanwezigheid beide partijen
 - Buiten verkoopruimte
 - *Onverplaatsbaar: permanente uitoefening*
 - *Verplaatsbaar: gewoonlijke uitoefening*
 - *Ook indien op vraag consument*
 - 2 gelijkgestelde verrichtingen
 - Overeenkomst IN verkoopruimte of op afstand meteen na aangesproken BUITEN verkoopruimte
 - Overeenkomst tijdens georganiseerde excursie
 - Uitzondering(6.66)
 - Voedingrondes/kredieten/verzekering/goeddoel<€50
 - Uitgangspunt
 - Dubbel informatieplicht
 - Precontractueel
 - i. Idem ovk afstand
 - ii. Op papier
 - iii. Voor contractsluiting
 - iv. Sancties?
 - ❖ Specifiek
 - a. Geen info kosten -> kosten nt betalen
 - b. Geen info herroeping-> + 12 m. + gn vergoeding waardevermindering
 - Latere bevestiging
 - i. Kopie ondertekent contract of bevestiging contract op paier
 - Herroepingsrecht(6.67)
 - 14 kalenderdagen vanaf sluiten dienstovk of in bezit goed
 - evt. + 12 maand
 - alles idem OVK afstand
- **Onrechtmatige bedingen**
 - Achtergrond
 - Bindende kracht ovk (incl. Algemne vw'n)
 - Maar: tegenwerpelijkeid algemene vw'n vereist
 - Redelijke mogelijkheid
 - Voorafgaande kennisname
 - Aanvaarding
 - Toepassingsgebied
 - OND – Consument
 - Uitgangspunt
 - Algemene toetsingsnorm (1.8,22°)
 - Kennelijk onevenwicht scheppen tussen rechten & plichten ten nadele consument
 - Rekening houden met omstandigheden en andere beding(6.82)
 - NIET: gelijkwaardigheid prestaties
 - WEL: juridisch evenwicht (*wederkerigheid*)
 - Zwarte lijst (art. 6.83)
 - Geen beoordelingsvrijheid rechter
 - Extreme exoneratie (+exoneratie lichamelijke schade)
 - Niet-wederkerige of bovenmatige schadebedingen
 - Eenzijdige prijsverhoging (bepaalde duur)
 - Sanctie? (6.84)
 - Nietigheid (beding)

Insolventierecht

1. Faillissement

- **VW'N**
 - Personeel toepassingsgebied: onderneming (≠handelaar)
 - Bijz. Gevallen: VZW/vrij beroep/bestuurder/onbep. Asr ven/overleden
 - Duurzaam ophouden te betalen (=staking van betaling)
 - Duurzaam (gn tijdelijk probleem)
 - Liquiditeit eerder dan balansmatige solvabiliteit
 - Feitenkwesie
 - Geschokt krediet
 - SE's weigeren krediet of uitstel van betaling
 - Geen fictief krediet
 - Beoordeling bij venn. In vereffening
- **Initiatiefrecht**
 - Aangifte door SA
 - Verplicht < 1 maand na staking betaling (**xx.102**)
 - Uitz.: verzoek/toekenning reorganisatie
 - Uitz. : VZW
 - Sancties
 - Strafsancties
 - Bestuurdersash
 - i. gewone fout
 - ii. kennelijk grove fout (**XX.225**)
 - iii. wrongful trading) (**XX.227**)
 - Dagvaarding door SE
 - Dagvaarding door OM (*depistage*)
 - Dagvaarding door voorlopig bewindvoerder
 - Indicën van faillissement
 - Ambtshalve aangesteld of op verzoekschrift belanghebbende (**xx.32**)
- **Faillissementsvonnis**
 - Inhoud
 - Aanstelling curator: advocaat – neutraal --> vereffening
 - Aanhouding rechter- commissaris
 - Vaststelling datum *staking van betalingen* (*max 6 maand terug in tijd*)
 - Oproep aan SE's tot aangifte
 - Bekendmaking in B.S.
- **Rechtsgevolgen van vermogen gefailleerden**
 - Buitenbezitstelling (XX.110)
 - Verlies beheer alle goederen
 - Naar curator
 - Collectief beslag voor SE in de boedel
 - Niet-tegenstelbaarheid handelingen gefailleerde aan boedel
 - Nul-uur regel
 - Gevolgen
 - Geen beschikking over goederen
 - Verbod betalingen aan SE's
 - Verbod ontvangst betalingen
 - Quid, nieuwe activiteit? ->(**xx.110, §3, lid 2**)
 - i. *Inkomsten uit oorzaak daterend NA faillissement -> buiten de boedel*
 - Vorming boedel (gelijke behandeling SE)
 - PASSIEF van de boedel -> massa van SE's IN de boedel
 - Chirografaire SE
 - Algemeen bevoorrechte SE (*WN's, RSZ, BV*)
 - NIET : separatisten
 - i. Bijz. Bevoorrechte SE (*onbetaalde verhuurder OG, niet-betaalde verkoper RG*)
 - ii. *Hypoth. & pandhoudende SE's*
 - NIET : schulden VAN boedel (boedelschulden) : *aangeaan door curator NA faillissement (of tijdens opschorting)*

- ACTIEF van de boedel
 - Principe: alle activa van gefailleerde
 - i. Niet activa verworven uit nieuwe activiteit
 - Uitz. **(xx.110)**
 - i. Onbeslagbare goederen
 - ii. Vergoeding lichamelijke schade
 - iii. Door curator toegekend levensonderhoud
 - iv. + separitistenposities
- Stopzetting maatregelen van tenuitvoerlegging (XX.120-121)
 - SE IN de boedel
 - Stopzetting alle individuele beslagen (*collectieve vereffening boedel*)
 - Voorzetting alle vorderingen tegen curator **(xx.118)**
 - SE BUITEN & VAN de boedel **(26 FW)**
 - Principe: Behoud individuele vervolgings- & uitvoeringsrechten
- Eisbaarheid termijnschulden (XX.116)
 - Ratio: snelle afwikkeling faillissement
 - Principe: schuldvorderingen op termijn op gefailleerde worden onmiddellijk eisbaar
- Stuiting loop interesten (XX.117)
 - Ratio: fixatie passief & accumulatie schulden vermijden
 - Schulden IN de massa: stuiting t.o.v. massa
 - Schulden BUITEN & VAN massa: geen stuiting interesten
 - Maar : enkel toerekening op opbrengst gewaarborgd goed
- **Rechtsgevolgen tav vroegere handelingen**
 - Achtergrond
 - Onregelmatigheden in prefaillissementsperiode
 - Gelijkheid SE
 - Gemeenrechtelijke niet-tegenwerpelijkheid
 - i. Principe: handeling bindt SE/boedel niet
 - ii. Maar: curator kan handeling bevestigen
 - iii. Vnl. Akten met verplichte publiciteit
 - Verdachte periode
 - i. Principe: geen verdachte periode
 - ii. Uitz. : tot 6 maanden voor faillietverklaring
 - ❖ Enkel indien ernstige & obj. Omstandigheden ondubbelzinnig aangeven dat betalingen reeds voorheen opgehouden
 - iii. Gevolgen niet-tegenwerpelijkheid
 - ❖ Tegenpartij: teruggave aan boedel + vordering in boedel (evt. teruggave bij equivalent)
 - iv. Verplichte VS facultatieve niet-tegenwerpelijkheid
 - ❖ Verplicht niet-tegenwerpelijke handeling(XX.111)
 - a. Handeling met onevenwicht prestaties
 - b. Betaling niet-vervallen schulden
 - c. Betaling vervallen schuld niet in geld
 - d. Zekerheid eerder aangegane schuld
 - ❖ Facultatief niet-tegenwerpelijk(XX.112)
 - a. Betalingen + handeling onder bezwarende titel
 - b. Kennis duurzaam ophouden van betaling
 - c. Nadelig boedel
 - Actio Pauliana bij bedrieglijke benadeling rechten SE's(XX.114)
 - i. Ongeacht wanneer (los van verdachte periode)
 - ii. Idem als **(art. 1167 BW)**
 - ❖ Schade door massa (SE)
 - ❖ Bedrieglijke benadeling SE
 - iii. Vordering: exclusief curator
 - iv. Opbrengst: failliete boedel
- **Verloop van procedure**

Vennootschapsrecht

1. Inleiding & situering

- BVBA hervorming
 - BV *vennootschapsvorm voor alle doeleinden*
 - Kapitaallose BV
 - SE bescherming (oprichting, uitkeringsregel, alarmbelprocedure)
 - Verdeling lidmaatschapsrechten
 - Open BV
 - NV
 - 3 bestuursmodellen (incl. Unieke bestuurder)
 - Meervoudig stemrecht (VS loyauteitsstemrecht)
- Reductie aantal vennootschapsvormen
 - CVBA --> CV
 - Integratie VZW, IZVW & stichting
 - Verdwijnen :
 - Tijdelijke & stille, ESV, CVOA, Comm. VA, S-BVBA & EBVBA
 - Blijven:

Onbeperkt Aansprakelijkheid	Beperkt Aansprakelijkheid	EU
Maatschap	BV	SE
VOF	CV	SCE
Comm. V	NV	EESV
 - Inwerkingtreding / overgangsrecht
 - 1/5/'19 : Nieuwe RP, opt-in bestaande RP, geschillenregeling
 - 1/1/'20 : dwingende betalingen bestaande RP
 - 1/1/'24 - 1/7/'24 : automatische omzetting afgeschafte RP
- Hervorming ondernemingsrecht
 - Gewijzigd insolventierecht (**boek XX WER**)
 - 1/5/'18
 - Ruim begrip onderneming
 - Overheveling bepaalde gronden bestuurdersaansprakelijkheid naar boek XX WER
 - Kennelijk grove fout bijgedragen faillissement
 - Wrongful trading
 - RSZ-schulden
 - Invoering statutaire zetelleer WVV
 - Wet hervorming ondernemingsrecht
 - 1/11/'18
 - Afschaffing statuut handelaar / koopman
 - Ruim begrip onderneming
 - WVV : Wetboek vennootschappen & verenigingen

2. Basisbegrippen

- Vennootschap (**1:1**)
 - eenhoofdige oprichting
 - afschaffing regels eenhoofdigheid & EBVBA
- CV (**6:1**)
 - Beperkte toegang
 - Sanctie: Ondernemingsrechtbank kan ontbinding uitspreken op verzoek aandeelhouder (**6::1 27**)
- Vereniging (**1:2**)
 - Wel winstoogmerk, geen winstverdeling
 - Bestuur : evenveel personen als leden
- Stichting (**1:3**)
 - Wel winstoogmerk, geen winstverdeling
 - Bestuur kan eenhoofdig zijn
- Verbod op winstdeling

- Rechtstreeks noch onrechtstreeks **(1:4)**
- **Rechtspersoonlijkheid**
 - HandelsV VS Burgerlijke V : afgeschaft
 - V met RP VS V zonder RP
 - Kenmerken RP
 - Rechtssubject/Los van deelnemers/Afgescheiden vermogen
 - Optreden via vertegenwoordigers
 - Kenmerken
 - Vermogen
 - V zonder RP *Maatschap/Tijdelijke V/Stille V*
 - V met RP& beperkte ASH *BV/CV/NV*
 - V met RP& onbeperkte ASH *VOF/Comm V*
- **Categoriën vennootschappen**
 - Personen VS kapitaalV
 - Mengvormen: BV, CV
 - Besloten VS publieke V
 - Winstoogmerk VS sociaal oogmerk VS VZW
- **Naam/zetel/nationaliteit**
 - Naam *Soortwaarheid, enkel RP, first come first served*
 - Zetel *Statutair VS werkelijk*
 - Nationaliteit *Werkelijke zetel -> statutaire zetel*

3. Oprichting

- **Grondvoorwaarden**
 - **Eenhoofdigheid VS pluraliteit**
 - Eenhoofdigheid: BV & NV
 - Pluraliteit: maatschap, VOF, CommV
 - CV
 - **Toestemming & bekwaamheid/ Voorwerp & oorzaak**
 - **Inbreng**
 - Plaatsing
 - Volstorting
 - i. In geld VS in natura VS va nijverheid
 - ii. In eigendom VS In genot
 - **Winstoogmerk = doel**
 - Rechtstreeks of onrechtstreeks
 - Winstverdeling
 - i. Onbeperkte ASH: vrij
 - ii. Beperkte ASH: principe evenredigheid
 - ❖ *VERBOD leeuwenbeding = uitsluiting van winst(art.4:2 ; 5:14 ; 7:16 WVV)*
- **Vormvoorwaarden**
 - **Geschrift (2:5 WVV)**
 - V zonder RP / V met RP & o(n)beperkte ASH
- **Openbaarmaking**
 - **Doel**
 - Neerlegging (uittreksel) -> RP **(2:8 WVV)**
 - Publicatie BS -> tegenwerpelijk aan 3den **(2:18 WVV)**
 - **KBO**
- **Sanctionering: nietigheid**
 - **Ex tunc / ex nunc**
 - Maatschap: gemeen recht
 - RP: **(2:34 WVV)**
 - **V met beperkte ASH**
 - Limitatieve nietigheidsgronden **(5:13 ; 7:15)**
- **Vennootschap in oprichting (2:2)**
 - Voor overname
 - Overname (expliciet/stilzwijgend) = bevrijdend indien oprichting<2j na verbintenis & overname <3m. Na oprichting
- **Toepassing**
 - Fundamenteel onderscheid tussen NV (kapitaal) & BV (geen kapitaal)
 - Doel kapitaalvorming

- Minimumvolstorting kapitaal (7:11)
 - Min. €61 500 (*geplaatst + volstort*)
 - + 1/4de / *aandeel volstort*
 - + *inbreng in natura binnen 5 j.*
- Financieel plan (7:3)
 - Verantwoording kapitaalbedrag obv begroting 2j.
 - Verplichte inhoud + geen bijstand verplicht
- Inbreng in geld
 - Geblokkeerde rekening
- Inbreng in natura (7:6)
 - Wat?
 - i. Nijverheid -> winstbewijzen (NV)
 - Waardering commissaris / revisor -> niet bindend
 - i. Uitz. :
 - ❖ Genoteerde effecten
 - ❖ Reeds gewaardeerd in 6 maand voorafgaand
 - ❖ Geauditeerde jaarrekening voorgaande BJ
- Quasi-inbreng (7:8)
 - Verwerving binnen 2j. Voor > 1/10de K van oprichter/bestuurder/aandeelhouder
 - Uitzondering:
 - i. Verkrijging tegen marktvoorwaarden
 - ii. Geval waarin geen verslag bedrijfsrevisor vereist
 - ❖ Maar AH die 5% kapitaal vertegenwoordigen kunnen steeds waardering bedrijfsrevisor vragen
- Oprichtersaansprakelijkheid (7:17-21)
 - Inschrijving/plaatsing/volstorting K
 - Nietigheid/ontbreken vermeldingen
 - Kennelijke overwaardering inbrengen natura
 - Kennelijk ontoereikend aanvangskapitaal
 - i. Versterkt financieel plan (7 rubrieken)
 - ii. Voor 2 jaar bedrijvigheid
 - iii. Faillissement binnen 3 jaar
 - HOOFDELIJKHEID
 - i. *Oprichters zijn diegene die bij oprichtingsakte verschijnen tenzij anders bepaald in akte (VW : oprichters hebben 1/3de van K & genieten geen bijzondere voordelen*
- Inbrengen leiden tot EV
 - Onmiddellijke volledige volstorting
- Inbreng in geld: storting op geblokkeerde rekening
- Inbreng in natura
 - Zelfde regels als bij NV
 - Inbreng van nijverheid wordt mogelijk (5:10)
 - i. Tijdelijke onmogelijkheid (>3m.) --> rechten geschorst
 - ii. Definitieve onmogelijkheid->aandelen komen vervallen
 - iii. Maar: statuten kunnen afwijken
 - ❖ Fiscaal afgestraft

4. Kapitaal / Eigen vermogen & Schuldeisersbescherming

- **Kapitaal – NV**
 - Vorming & kapitaalverhoging
 - **Kapitaal**
 - Bij oprichting: inbrengen
 - Later: bijkomende inbrengen & incorporatie van reserves
 - Functies
 - i. SE bescherming (Kapitaalvorming/-bescherming/behoud)
 - ii. Verdeelsleutel rechten aandeelhouders
 - **Kapitaalverhoging**
 - **Nood aan extra middelen**
 - i. Externe financiering
 - ❖ Klassiek: banken
 - ❖ Obligaties: plain vanilla VS converteerbare obl VS obl. Met warrant
 - ii. Eigen vermogen: kapitaalverhoging (*statutenwijziging*)
 - **Soorten (art. 7:177)**
 - i. Inbreng in geld/natura
 - ❖ Zelfde regels als oprichting
 - a. Inbrengverslag of storting geblokkeerde rek
 - b. 1/4de volstorting / aandeel
 - ❖ Nieuwe aandelen
 - ii. Incorporatie van reserves *Bonusaandelen*
 - **Bevoegdheid**
 - i. AVA (statutenwijziging) (7:179)
 - ii. Tenzij: toegestaan kapitaal (7:198)
 - ❖ RvB obv machtiging AV (5j.)
 - ❖ Beperkingen:
 - a. Mits machtiging :
 - i. afwijking voorkeurrecht
 - ii. Afwijking tenzij tvv personeel
 - iii. Incorporatie reserves
 - b. Nooit:
 - i. Afwijking voorkeurrecht tvv niet-personeel
 - ii. Uitgifte aandelen met meervoudig stemrecht
 - iii. Inbreng in natura door AH met 10% stemrecht
 - iv. Uitgifte nieuwe soort aandelen
 - **Voorkeurrecht (7:188)**
 - i. Principe min. 15 dagen
 - ii. Enkel bij inbreng in geld MAAR beperking/opheffing mogelijk
 - ❖ Door AVA
 - a. Bijzondere meerderheid
 - b. In belang V
 - c. Verslag van bestuur + controleverslag
 - d. Tenzij: unanieme afstand door AH
 - e. Tgv specifieke personen: transparantie
 - ❖ Door RVB
 - a. Enkel indien uitdrukkelijk in statuut
 - b. Idem + omstandig verslag
 - **Uitgiftepremie (7:184)**
 - i. Inbreng die niet op K geboekt wordt -> telt niet mee berekening K-waarde aandeel (onmiddellijk volstort)
 - ii. Vergoeding voor deelname in reserves
 - iii. Voorkomt financiële verwatering
 - ❖ Telkens indien intrinsieke-/boekwaarde > nominale-/fractiewaarde oude aandelen
 - ❖ Iom. WVV (7:178)
 - iv. **Toepassing**

VOOR	
10 mil. Kapitaal	10 000 aandelen
10 mil. Reserves	Fractiewaarde :1000
20 mil. EV	Boekwaarde : 2000

Na K verhoging 10000 aandelen tegen 1000	
20 mil. Kapitaal	20 000 aandelen
10 mil. Reserves	Fractiewaarde:1000
30 mil. EV	Boekwaarde : 1500

Daarom K verhoging tegen 2000/aandeel. 1000 kapitaal + 1000 uitgiftepremie	
20 mil. Kapitaal	20 000 aandelen
10 mil. UP	Fractiewaarde : 1000
10 mil. Reserves	
40 mil. EV	Boekwaarde : 2000

- Kapitaalvermindering
 - Bevoegdheid: AVA
 - Reële kapitaalsvermindering (7:209)
 - Terugbetaling van inbrengen of vrijstellingen stortingsplicht(Doel – ratio)
 - Verzetsrecht oude SE
 - i. Vordering voor publicatie BS, nog niet opeisbaar
 - ii. + vorderingen waarvoor reeds juridische procedure voor beslissing AVA
 - iii. geen akkoord -> rechtbank
 - iv. Geen uitbetaling voor afloop periode 2 maand

- **Formele kapitaalvermindering (7:210)**
 - Doel
 - i. Ter aanzuivering geleden verliezen
 - ii. Reserve voor toekomstige verliezen (Max. 10%)
 - iii. Aan te leggen reserve voor inkoop van eigen aandelen
 - Zelfs tot beneden bedrag minimumkapitaal
 - i. Coup d'accordéon
- **Uitkering van winst**
 - Bestemming winsten (boekhoudkundig)
 - Overgedragen
 - Reserven -> reserves
 - i. Beschikbaar: uitkeerbaar door latere AVA
 - ii. Onbeschikbaar
 - ❖ Statutair onbeschikbaar
 - ❖ Wettelijke reserve 5% jaarwinst, tot 10% K (art. 7:211)
 - Verliezen aanzuiveren
 - Dividenden & Tantièmes: bestuursbezoldiging uit winst
 - Balans: opgesteld na resultaatverwerking Voorstel door RvB & Goedkeuring AVA
 - Soorten
 - **Gewone winstuitkering**
 - i. Netto-actietest (*juridische berekening*) (7:212)
 - ❖ N-A vergelijken met K + OR (*onuitkeerbare reserves*)
 - ❖ $N-A < K + OR$ -> geen uitkering
 - a. $N-A = \text{Totaal A} - \text{Schulden \& voorziening} = EV$
 - b. K = gestorte of evt. Opgevraagde kapitaal
 - ❖ DUS: geen winstuitkering als er overgedragen verlies is dat niet door winst of reserves gedekt wordt
 - ii. Werkelijke berekening
 - ❖ Winst / verlies
 - ❖ - toevoeging aan WR
 - ❖ +overdragen resultaat
 - ❖ +beschikbare reserves
 - ❖ - nog niet afgeschr. bedragen van opricht&uitbreid. kosten o&o
 - a. *opm. : HMW steeds onbeschikbaar*
 - **Tussentijdse winstuitkering**
 - i. AVA
 - ii. N-A einde BT
 - ❖ Laatst goedgekeurde jaarrekening
 - a. Quid, indien 15/3/19?
 - iii. ≠ interim-dividend
 - **Interim-dividend (7:212)**
 - i. RvB (eclusief) / Machtiging in statuten
 - ii. *Dividend uit resultaat lopende BJ, /Vorige BJ. Zolang JR niet goedgekeurd + overgedragen winst – overgedragen verlies*
 - ❖ Rekening houden aan te leggen reserves
 - iii. Winst moet blijken uit tussentijdse staat
 - ❖ Controleverslag commissaris
 - ❖ Niet ouder dan 2 maand op moment beslissing
 - Sanctie
 - Terugstorting bij kwade trouw (7:214)
- **Inkoop eigen aandelen (7:214)**
 - Koersondersteuning / Alternatief dividend/ Uittreding
 - Ratio wettelijke regeling? Uitkering aan AH, Waarachtigheid K, Autocontrole
 - VV'N
 - Machtiging AVA, zoals statutenwijziging
 - i. Max. 5 jaar geldig
 - ii. Max aantal te verwerven eigen aandelen
 - iii. Prijs-/ruilvork
 - Alleen met uitkeerbare middelen
 - i. N-A TEST
 - Alleen volgestorte aandelen
 - Gelijk aanbod aan AH
 - i. Tenzij beurs of unanimitéit
 - Na verwerving
 - Vernietiging (direct of later)
 - Activering
 - i. Op A: prijs aandelen onder 'eigen aandelen'
 - ii. Op P: *onbeschikbare reserves (waarachtigheid kapitaal)*
 - iii. Stemrecht aandelen geschorst/dividendrecht vervallen
 - Doorverkoop
 - i. enkel bepaalde geval vb aanbod tot verkoop alle AH
 - ii. Reserve -> beschikbaar
 - *! ook indien inkoop door dochter (7:221)*

- **Financiële bijstand (7:227)**
 - Toepassingsgebied
 - Voorschieten middelen/Toestaan leningen/Stellen van zekerheden
 - M.o.o. verkrijgen van aandelen door 3^{de}
 - VW'N
 - Billijke marktww'n: steunverlening als verkrijging aandelen
 - Toestemming AVA &N-A TEST
 - Verplichtingen
 - Onderzoek kredietwaardigheid & Omstandig rapport
 - Onbeschikbare reserve ten bedrage bijstand
- **Alarmbelprocedures (7:228-229)**
 - Aanzetten tot actie bij ernstige verliezen
 - Aanknopng aan kapitaalbegrip
 - i. Kapitaalbuffer aangetast door verliezen
 - ii. Vergelijking N-A tov geplaatst K
 - **Alarmbel 1 N-A < 50% K**
 - AVA samenroepen < 2 maand na vaststelling
 - Beslissen over ontbinding / andere maatregel
 - Afwezigheid bijeenroeping -> vermoeden schade van 3^{de}
 - **Alarmbel 2 N-A < 25% K**
 - Idem alarmbel 1 + ontbinding met 1/4de stemmen
 - **Alarmbel 3 N-A < € 61 500**
 - Iedereen kan ontbinding aanvragen
- **Eigen vermogen – BV**
 - **Vorming & bijkomende inbrengen**
 - **Eigen vermogen**
 - Inbrengen bij oprichting of later
 - Gereserveerde winsten
 - Ratio afschaffing K: EV is wettelijk beschermingskussen SE
 - Functies
 - i. SE bescherming
 - ii. Verdeelsleutel rechten AH
 - Afschaffing Uitgiftepremie & Wettelijke reserve
 - Statuten
 - i. Nieuwe BV vanaf 1/5/'19
 - ii. Bestaande BVBA's (Vanaf 1/1/'20 of na opt-in)
 - ❖ Volstort deel K & wettelijk R-> statutair onbeschikbare EV-rekening (van rechtswege en zonder vervulling formaliteit)
 - ❖ Niet gestort deel K -> EV-rekening "niet -opgevraagde inbrengen"
 - a. Bij volstorting -> onbeschikbare EV-rekening
 - b. Vrijstelling storting (5:142-143)
 - iii. Akte aanpassing BVBA naar BV
 - ❖ *Alternatief 1: Volstort deel K & wettelijk R-> statutair onbeschikbare EV-rekening*
 - ❖ *Alternatief 2: Beslissing om meteen statutair beschikbaar te maken*
 - ❖ *Beslissing om meteen statutair beschikbaar maken en uit te keren*
 - iv. Quid, kapitaal dat voortkomt uit incorporatie van reserves?
 - **Bijkomende inbrengen**
 - Nood aan extra middelen
 - i. Externe financiering
 - ❖ Klassiek:banken
 - ❖ Obligaties: plain vanilla VS converteerbare obl. Obl. Met Warrant
 - ii. EV: bijkomende inbrengen
 - Soorten
 - i. Inbreng geld/natura/nijverheid
 - ❖ Zelfde toepassing als oprichting
 - a. Inbrengverslag of storting geblok. Rek.
 - b. Principe onmiddellijke volstorting
 - ii. Met of zonder uitgifte nieuwe aandelen
 - Uitgifte nieuwe aandelen
 - i. Beslissing door AVA
 - ❖ Obv. Bestuursverslag met verantwoording uitgifteprijs (tenzij unanimitieit)
 - ❖ Voorkeurrecht AH (evenredig met aandelen)
 - ii. Beslissing door bestuur (5:134)
 - ❖ Vgl. Toegestaan K
 - ❖ Statutaire clauseule
 - a. Invoering: verslag bijz. Omstandigheden
 - b. Max. 5 jaar
 - c. Niet voor bepaalde transactie vb. Uitgifte aandelen meervoudig stemrecht of nieuw soort
 - d. Bepaalde transacties vereist expliciet machtiging
 - ❖ In BV (niet NV) statuten slechts 1/jaar aangepast aan uitgifte nieuwe aandelen
 - Zonder uitgifte nieuwe aandelen
 - i. Geen statutenwijziging
 - ❖ Authentieke akte (5:120,2)
 - ❖ Enkel AVA bevoegd (gewone meerderheid)

- Schuldeiserbescherming
 - Instandhouding van (eigen) vermogen **(5:141)**
 - i. Regelen inzake uitkering aan AH
 - ii. + alarmbelprocedures
- Uitkering van vermogen
 - Bevoegdheid
 - AVA + nieuwe rol voor bestuursorgaan
 - Dubbele test
 - Balanstest
 - i. $N-A < 0$
 - ❖ $N-A = \text{Totaal } A - \text{schulden\&voorz.} - \text{niet-afgeschr. Kosten Opricht. \& O\&O} - \text{onbesch. Inbreng \& reserves}$
 - ii. Indien "onbeschikbaar" EV : $N-A < \text{drempel vb. HWMW}$
 - Liquiditeitstest
 - i. V is na uitkering nog in staat schulden te voldoen
 - ii. Min. 12 maand vanaf uitkering
 - iii. Verplichting documenteren (commissaris)
 - Quid, tussentijdse uitkeringen & interim-dividenden
 - i. AVA beslist op welk oogenblik obv jaarrekening of recentere cijfers (incl. Winst lopend BJ)
 - ii. Statuten kunnen bevoegdheid delegeren aan bestuur om uit te keren uit **(5:141, lid2)**
 - ❖ Winst lopend BJ (+ vorige indien nog niet goedgekeurd)
 - ❖ Overgedragen resultaat (+ winst - verlies)
 - Handhaving
 - Bestuur aansprakelijk igv fouten bij liquiditeitstest
 - Onrechtmatige uitkeringen teruggevord door V van AH
 - Strafrechtelijke sancties
- Inkoop van eigen aandelen
 - Beperkte flexibilisering
 - Lichtiging (*statutaire meerderheid – onbeperkt geldig*)
 - Gevolgen verduidelijken
 - Geen vervreemdingsplicht (*machtiging vereist & proportionaliteit*)
- Financiële bijstand
 - Behoudt toepassingsgebied
 - Flexibilisering
 - Verslag bestuur (niet-publiek)
 - Machtiging (statutaire meerderheid)
 - Uitkeerbaar vermogen (reserve)
 - Handhaving
- Uittreding t.l.v. VN-vermogen
 - Enkel indien statutair voorzien **(5:154)**
 - Dwingende bepalingen
 - Uittreding oprichters slechts toegelaten van 3de BJ
 - Scheidingsaandeel enkel op beschikbare middelen
 - Behoudens statutair beding
 - Slechts gedurende eerste 6 maand BJ
 - Geen gedeeltelijke uittreding
 - Uitwerking op laatste dag 6de maand BJ & scheidingsaandeel max 1 maand erna betaald
 - i. *Bedrag van voor aandelen werkelijk gestorte en nog niet terugbetaald einbreng (max. N-A uit laatst goedgekeurde JR)*
 - Uittreding van rechtswege
 - Overlijden/faillissement/kennelijk onvermogen
 - Uittreding overeenkomstig gewone regelen
- Uitsluiting tlv VN-vermogen
 - Enkel indien statutair voorzien
 - Dwingende bepalingen
 - Mededeling voorstel tot uitsluiting
 - Mogelijkheid reactie < 1 maand + hoorrecht
 - AV enkel bevoegd (motiveringsplicht + verplichte mededeling)
 - Scheidingsaandeel enkel op beschikbare middelen
 - Statutair beding
 - Wettige redenen
- Alarmbelprocedures
 - Criterium 1
 - $N-A$ dreigt < 0
 - Bestuur roept AVA samen (2 maand): ontbinding of andere maatregel
 - Criterium 2
 - Niet zeker dat schulden na 12 maand kunnen voldaan indien oepsbaar
 - **(XX.225 & 227)**

5. Kapitaal / Eigen vermogen & Aandelen / effecten

- **Soorten**
 - Functies K/ EV *SE bescherming & verdeelsleutel AH*
 - Aandelen
 - Bundel van rechten & verplichtingen (Principe evenredig met inbreng in V)
 - Andere effecten
 - Obligaties & varianten/Inschrijvingsrechten (Warrants)
 - Aandelencertificaties / Winstbewijzen (NV)
- **NV- Aandelen**
 - Verdeelsleutel AH rechten
 - Link met kapitaalvertegenwoordigende waarde
 - Andere nominale waarde van aandelen = afzonderlijke soort
 - WVV: gelijkgeschakelijk fractiewaarde van aandelen na uitgifte
 - Principe: inbreng bepaalt rechten (afwijking mogelijk)
 - Winstrecht: preferent dividend
 - Aandelen zonder stemrecht
 - Meervoudig stemrecht mogelijk
 - i. Beperking genoteerde V! *Loyaliteitstemrecht*
 - Vorm
 - Aan toonder afgeschafd; gedematerialiseerd: boeking op effectenrekening
 - Op naam -> AH register
 - Aandelenoverdracht
 - Principe vrij maar beperkingen toegelaten (**7:78**)
 - i. Onvreemdbaarheidsclausules: *rechtmatig belang voor duurtijd + opzegbaar indien van onbepaalde duur*
 - ii. Goedkeurings- en/of voorkoopclausule: *max 6 maanden sinds verzoek*
 - iii. Overdracht in strijd met beperking in regelmatig bekendgemaakte statuten of uitgiftevw'n is niet tegenwerpelijk aan VN of derden
 - ❖ Onderhandse beperkingen kunnen in AH register
 - Tegenstelbaarheid overdracht: *inschrijving AH register of overboeking effectenrekening*
 - Overdracht niet-volgestorte aandelen : *hoofdelijke gehoudenheid van overdragen & overnemer (+ eventueel regres)*
- **BV – Aandelen**
 - Verdeelsleutel AH rechten
 - Bij oprichting : *vrij te bepalen*
 - Oprichters bepalen inschrijvingsprijs aandeel
 - Uitgifte verschillende soorten aandelen mogelijk
 - Verdeling rechten ifv waarde inbrengen
 - i. 1 aandeel = 1 stem & elk aandeel = winstdeelname
 - Dwingend
 - i. Min. 1 aandeel met stemrecht
 - ii. Elk aandeel deelt in winst & vereffeningssaldo
 - Bij latere uitgiftes: *bestuursorgaan bepaalt uitgifteprijs*
 - *ifv werkelijke waarde*
 - Verdwijning uitgiftepremie + nominale waarde / fractiewaarde
 - Indien nieuwe aandelen -> rechten als bestaande aandelen
 - i. Geen soortvorming ongeacht uitgifteprijs
 - Rechten AH houders
 - Alle variaties stemrecht(algemeen/specifiek), winstrecht
 - Aandelen met ≠ rechten -> ≠ soort
 - Regelen mbt wijziging rechten verbonden aan soorten van aandelen
 - Bijzonder verslag bestuur + statutaire meerderheid
 - Vorm *In principe; aandelen steeds op naam (5:18)*
 - Aandelenoverdracht (**5:61**)
 - Huidig regime behouden (suppletieve regeling)
 - Instemming vereist
 - i. 50% AH (samen 75% aandelen over na aftrek voorgestelde overdracht)
 - ii. tenzij aan medevenoot, echtgenoot, bloedverwant,... *weigering?* -> *procedure*
 - besloten vennootschap
 - Grote statutaire vrijheid in beide richtingen
 - Overdrachts Beperkingen
 - In regelmatig bekendgemaakte statuten/uitgiftevw'n
 - -> strijdige overdracht is niet tegenwerpelijk V of 3^{de}
 - Onderhandse beperkingen kunnen in AH register
 - Niet-volgestorte aandelen
 - Hoofdelijke gehoudenheid overdrager & overnemer
 - Overdrager kan regres nemen op overnemers – behoudens anders beding.

Financiering

VN betreft werkmiddel uit diverse bronnen

- EV
 - Inbrengen uit kapitaal
 - Reserves
- VV
 - Obligaties
 - Andere schuldtitels & kredieten KT/LT
- **Effecten overzicht**
 - Aandelen (met of zonder stemrecht)
 - Winstbewijzen (NV)
 - Certificaten
 - Obligaties
 - Inschrijvingsrechten
- **Effecten Vorm**
 - Effecten op naam
 - Inschrijving in aandelenregister, obligatieregister. -> uitgifakte
 - Statuten primieren op register
 - Bewijsfunctie
 - Tegenwerpelijkheidsmiddel
 - Enkel overdracht van effecten ingeschreven in register door VN erkend
 - Gedematerialiseerde effecten
 - Boeking op rekening, op naam van eigenaar/houder
 - Register van effecten
- **Categoriën effecten**
 - Aandelen
 - Bewijs van deelname in vermogen (BV) of kapitaal (NV)
 - Lidmaatschapsrechten : stemrecht, deelname AV, voorkeurrecht
 - Financiële rechten: recht op dividend, recht op liquidatiesaldo,
 - Algemeen
 - Aandelen met stemrecht / zonder stemrecht
 - i. Vroeger verbonden aan aandelen NV dwingend proportioneel aan kapitaalvertegenwoordigende waarde. NU : suppletief regel
 - ii. Zolang niet-genoteerde NV: statutaire afwijking
 - Winstbewijzen (enkel NV)
 - i. Effecten, in ruil voor inbreng niet tot kapitaal bijgedragen
 - ii. Statutair bepaald, niet zelfde bescherming als gwn aandeel
 - iii. Stemrecht tot 50% van stemmen kapitaalaandelen en op vergadering 2/3 van stemmen van aanwezige kapitaal --> zodat kapitaalaandelen niet w overstem
 - iv. GEEN winstbewijs in BV want kan w uitgegeven in ruil voor inbreng nijverheid
 - Uitgifte bij publieke markt --> prospectus!
 - Overdracht van aandelen
 - Enkel door inschrijving register van VN
 - Vereffeningstelling (w ingeschreven bij VN)
 - i. *Eindinvesteerdere geen rechtstreekse rechten tov vereffeningstelling maar enkel tov bank bij wie ze effectenrekening hebben*
 - Beperkingen van overdracht
 - NV : Verplichte vrije overdraagbaarheid aandelen
 - i. Onvervreemdbaarheidsclausules moeten rechtmatig verantwoord. <6 maand
 - BV: aandelen aan overdrachtsbeperking onderworpen
 - Soortvorming
 - Obligaties, converteerbare obligaties & inschrijvingsrechten
 - i. **Obligaties: schuldtitels die lening vertegenwoordigen aan VN**
 - ❖ AV van obligatiehouders
 - ❖ Slechts suppletief
 - ii. **Converteerbare obligaties: obligatiehouder heeft recht om op overeengekomen data obligatie in te leven in ruil >=1 aandeel, tegen overeengekomen conversiekoers.**
 - ❖ Obligatiehouder -> AH
 - iii. **Obligaties met warrant:**
 - ❖ Behoudt obligatie na uitvoering conversierecht
 - ❖ Dubbele hoedanigheid van obligatiehouder & AH

6. Bestuur

Inleiding - vertegenwoordiging

- **Maatschap**
 - Bestuursmodel:
 - Beherende vennoten; concurrentieel maar anticipatief vetorecht; AS
 - Zaakvoerder: niet noodzakelijk maat; concurrentieel tenzij afwijkende regeling
- **Vof**
 - Idem, volmacht zakvoerders blijkt uit bekendmaking BS
- **Gemeenschappelijk**
 - Bevoegdheidsbeperkingen werken tov 3de (volmacht of BS)
 - Kwantitatief/Kwalitatief/Collegialiteit, meerhandtekeningsclausule
- **BV/NA**
 - Omvang bevoegdheid
 - Volheid van bevoegdheden: residuaire bevoegdheid
 - AVA enkel voorbehouden bevoegdheden (*benoeming/ontslag, statutenwijziging, goedkeuring JR*)
 - **PROKURALEER** Statuten kunnen residuaire bevoegdheid beperken maar
 - Statutaire bevoegdheidsbeperking zijn NIET-TEGENWERPELIJK aan 3de -> vennootschap principieel verbonden (extern)
 - Uitzondering:
 - i. 3de hadden kennis van bevoegdheidsbeperking
 - ii. handtekeningclausules wel tegenwerpeel
 - iii. wettelijke beperking (vb. Winstoogmerk)
!orgaantheorie

Algemene bepalingen relevant voor rechtspersonen (boek 2)

- **Vaste vertegenwoordiging (2:55)**
 - Bestuurders kunnen zowel NP als RP
 - Indien RP: verplichting aanduiding vaste vertegenwoordiger-NP(transparantie)
 - Strengere regels
 - Steeds NP
 - 1 NP kan maar in 1 hoedanigheid zetelen in orgaan
 - hoeft niet AH, bestuurder of personeelslid zijn
 - Opmerking: geldt niet alleen voor bestuurders maar ook dagelijks bestuurder. Alle RP
- **Bestuurdersaansprakelijkheid (2:56)**
 - Elk lid van bestuursorgaan
 - Aansprakelijkheid t.o.v. vennootschap & 3^{de}
 - Elke beslissing, daad of gedraging die zich kennelijk buiten de marge bevinden waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, redelijkerwijze van mening kunnen verschillen
 - Indien college: aansprakelijk voor beslissingen of nalatigheden: HOOFDELIJK
 - Indien geen college: Aansprakelijkheid slechts HOOFDELIJK indien overtreding wettelijke/statutaire bepalingen
 - Uitzondering: Geen deelname aan fout + melding beweerde fout aan andere leden bestuursorgaan + notulering
 - Concreet
 - Kennelijk verkeerde beslissingen of nalatigheden/overtredingen van wet of statuten
 - Afwijkende bepalingen per boek
 - *Vb. Liquiditeitstest (BV)*
 - *Vb. Laattijdige neerlegging jaarrekening: vermoeden van causaal verband*
 - **Boek XX**
- **Cap op bestuurdersaansprakelijkheid (2:57)**
 - Grenzen afhankelijk van grootte onderneming
 - Uitsluitingen (niet toevallige lichte fout, zwarte fout, bedrieglijk opzet,...)
 - Verbod op exoneratie & vrijwaring
- **Varia**
 - Woonplaats keuze (2:54)
 - Intern reglement (2:59)

Bestuursmodellen in BV

• **Overzicht**

- College: rvB
- Concurrentieel / enige bestuurder
- Aantal : 1 of meerdere
- Orgaan van dagelijks bestuur optie **(5:79)** (statutair/door bestuur)
- Benoeming (*door AV, (on)bepaald duur, coöptatie bij collegiaal bestuursorgaan(5:71)*)
- Ontslag:
 - Statutaire bestuurder -> statutenwijziging
 - Niet-statutaire bestuurder -> ad nutum (tenzij AVA/statuten anders)
 - AVA kan (wettig) mandaat bestuurders eindigen met gewone meerderheid

Bestuursmodellen in NV

• **Overzicht**

- Monistisch bestuur
 - RvB
 - Collegiaal *min. 3 leden (NP/RP) / behalve <3 AH of keuze eenhoofdig*
 - Benoeming door AV (coöptatie)
 - Duurtijd: max. 6 jaar, onbeperkt verlengbaar
 - Bezoldiging: bevestiging principe van bezoldiging
 - Ontslag
 - i. Afschaffing dwingende regel van ad nutum-afzetbaarheid
 - ii. Ontslagbescherming mogelijk
 - ❖ Opzeggingstermijn, vertrekvergoeding
 - ❖ Behalve ontslag wettige redenen
 - iii. Statutaire benoeming mogelijk
 - Enige bestuurder
 - Statutair bepalen
 - Vetorechten
 - i. Statutenwijziging
 - ii. Winstuitkering beslissing
 - iii. Eigen ontslag
 - Afschaffing directie comité
 - 1/1/'20 niet dwingend wel bij eerste statutenwijziging
 - 1/1/'24-1/7/'24 afschaffen
- Duaal bestuur (*statutair, collegiale organen, niet beide lid*)
 - Raad van toezicht
 - >3 leden NP/RP
 - Benoeming, Bezoldiging & ontslag : monistisch bestuur
 - Directieraad
 - >3 leden NP/RP
 - Benoeming, Bezoldiging & ontslag: RvT
 - Informatieverstrekking
 - Informatieplicht DR aan RvT
 - Min. 1/j schriftelijk